

TEXTUL LITERAR

28 OCTOMBRIE 2020

LIMBA NOASTRĂ de Alexei Mateevici

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată
Un şirag de piatră rară
Pe moşie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre,
Roi de fulgere, ce spintec
Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mişcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfinţit-au ţara. [...]

Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care o plâng şi care o cântă
Pe la vatra lor ţăranii.

Înviaţi-vă dar graiul,
Ruginit de multă vreme,
Stergeţi slinul, mucegaiul
Al uitării 'n care geme.

Strângeţi piatra lucitoare
Ce din soare se aprinde -
Şi-ţi avea în revărsare
Un potop nou de cuvinte.

Răsări-vă o comoară
În adâncuri înfundată,
Un şirag de piatră rară
Pe moşie revărsată.

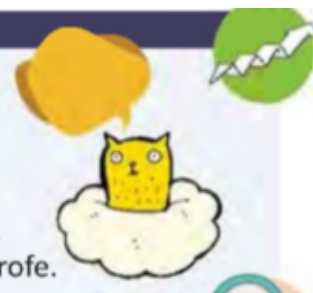
DEFINIȚIE! Textul literar prezintă o lume imaginară și transmite idei, dar mai ales emoții și sentimente, într-un limbaj expresiv. Lumea imaginară a textului literar poate fi mai apropiată sau mai îndepărtată de lumea reală.

TRĂSĂTURILE TEXTULUI LITERAR!

- textul literar are caracter ficțional, fiind rezultatul imaginației unui autor
- are scop estetic, căci trezește în sufletul cititorului sentimente și emoții
- se caracterizează prin expresivitate, obținută prin utilizarea imaginilor artistice și a figurilor de stil, explicându-se în deosebi sensurile figurate ale cuvintelor
- se pot utiliza arhaisme, regionalisme, termeni populari și cuvinte a căror formă se abate de la normele limbii literare
- are caracter subiectiv

Explorăm și învățăm

1. Transcrie cuvintele-cheie din poezie.
2. Stabilește tema poeziei.
3. Descoperă comparația din strofa a doua.
4. Recitește prima și ultima strofă ale poeziei.
 - a. Compară ideile transmise de prima strofă cu ideile strofei finale.
 - b. Indică sentimentele care se transmit prin versurile celor două strofe.

APROFUNDĂM! Citește cu atenție textul pentru a putea răspunde cerințelor:

Cu legănări abia simțite și ritmice, încet-încet,
Pe pajiștea din fața casei, caișii, zarzării și prunii,
Înveșmîntați în haine albe se clatină în fața lunii,
Stînd gata parcă să înceapă un pas ușor de menuet.

Se cată ram cu ram, se-nchină, și-n urmă iarăși vin la loc,
Cochetării și grații albe, și roze gesturi, dulci arome,
Împrăștie în aer, danțul acesta ritmic de fantome,
Ce-așteaptă de un an de zile minuta asta de noroc.

Ce e de spumă, sus pe ramuri, se face jos de catifea,
Și astfel umbrele căzute pe pajiște par mantii grele
Zvîrlite de dănuitorii ce au rămas numa-n dantele,
În parcul legendar în care s-a prefăcut grădina mea.

Pe gura scorburilor vîntul plecat a deșteptat un cînt,
Și-nvoalte mîneci horbotate se-ntind ușoare să salute
Preludiul acestei stinse și dulci orchestre nevăzute,
Și-apoi cu reverențe pomii s-au înclinat pîn' la pămînt.

BALUL POMILOR, DIMITRIE ANGHEL

1. Precizează titlul și autorul textului dat.
2. Transcrie, din textul dat, o enumerație și o personificare.
3. Transcrie, din textul dat, cuvintele din câmpul lexical al culorilor.

4. Precizează rima textului dat.
5. Precizează măsura primului vers.
6. Scrie de ce crezi că textul citit face parte dintr-o operă literară.
7. Transcrie o figură de stil și precizează felul ei.
8. Transcrie două cuvinte care să conțină hiat și încercuiește hiatul.
9. Extrage două cuvinte care să conțină diftongi. Precizează semivocala.
10. Transcrie două cuvinte monosilabice.
11. Desparte în silabe următoarele cuvinte și precizează ce reguli ai aplicat: *locuințele, lacustre, inegal, covrig*.
12. Precizează numărul de sunete și de litere din următoarele cuvinte: ceașcă, junghi, maci, gheață.

